

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: **A főváros üzletei**

Forrás:

Budapesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1920. I. 6

(Idő)

(Köt. v. füz.) ((

Osztályozás

Tárgy

389.65

Hely

Idő

"1920"

Személy

A főváros üzletei.

Budapest, jan. 5.

Hivatalosan „üzem“-eknek mondják. De bizony nem mások azok, mint a főváros üzletei. Van belőle vagy huszonkét darab; a kupakoló üzemtől a világító üzemekig mindenrendű és fajta. Valamennyi üzemet az utolsó két évtizedben létesítette, vagy szerezte meg a főváros.

A demokrácia uralom hozta, mint vívmányokat ezeket az üzemeket, gazdasági politikájával hirtetvén a házi kezelést. Ha új közszellem vonul be a városházára, ha sikerülni fog igazi, egyedül a közérdeket képviselő törvényhatósági bizottságot összehozni, egyik legfontosabb feladata lesz, ezeket az üzemeket, helyesebben üzleteket, revízió alá venni. A közszellem lezüllesztésében sokkal jelentősebb szerepe volt ezeknek az üzleteknek, mint a mit nekik tulajdonítani akarnak. Nem szólva arról, hogy arra keltek ezek a városi üzemek, hogy a pártvezérek azokban dugdoshassák el a korteseiket s így a várossal fizetlenségük meg a nekik tett kortesszolgálatokat, ezek az üzemek vitték be az adminisztrációba, nem a gazdasági, hanem az üzleti szellemet. Minden ügyosztályban csak azon törték az emberek a fejüket, minő városi üzemet lehetne *gründolni*.

Azt mondja Bódy Tivadar dr. polgármester: „A városházának egy feladata van és ez az, hogy becsületes, jó adminisztrációval segítse elő a fővárosi közönségének boldogulását, becsületes, jó adminisztrációval tegye lehetővé az itt élő polgárságnak munkás, nyugalmas életét.“ Igaza van a polgármesternek. Ez lenne a városháza egyetlen feladata. De teljesítheti-e ezt a feladatát akkor, a mikor maga áll be minden vonalon konkurrensnek, a mikor a polgárságnak minden rétegét jóformán konkurrensnek tekinti? Vajjon lehet-e komolyan szó becsületes, jó adminisztrációról ott, a hol az ellenőrzésre és szükség esetén a büntetésre hivatott pártatlan hatóság helyett maga az érdekelt ül be a bírói székbe? A polgármester urnak is látnia kell, hogy

neki nem közigazgatási tisztviselői vannak, hanem a különböző üzleteket jól-rosszul vezető vállalkozói. Az ügyosztályok teljesen elveszítették hatósági jellegüket, üzleti irodákká lettek, a melyekben könnyen kötök az üzleteket, mert közvagyon a forgó tőke.

Nem azt akarom mondani, hogy a főváros adjon tul minden üzemen, noha könnyen megállapítható, hogy a házi kezelés azokat a reményeket, a melyeket hozzáfűztek, nem váltotta be. Nem váltoita volna be még akkor sem, ha a deficit helyett nyereséget mutatnának ki. Mert egészen kétségtelen, hogy ha a főváros megtartja a maga hatósági ellenőrző jogát, ha nem ő maga az érdekelt fél, hanem, úgy a mint kötelessége lenne az üzem vállalati érdekével szemben a nagy közönség érdekét képviselné, ezek az üzemek nem emelték volna olyan mértékben a legelsőrendű életszükségleti cikkek árát.

Hogy az egyik vagy másik üzemnek feleslege van, vagy deficitje, az tisztán várospolitikai és nem gazdasági kérdés, mert egy egyszerű tanácsi határozattal úgy állapítják meg az árakat, a hogyan akarják, s bizony nem egy városi üzemből kikerülő cikknek a hatóságilag megállapított ára a békebeli árnak több mint ötvenszerese. Hívják el végre a városházán is, hogy se tudás, se képesség nem kell ahhoz, hogy az árat emeljék, néha a föltétlenül szükségesnél is jobban, csak azért, hogy jövedelmet produkáljanak és így bizonyítsák, hogy az üzem házi kezelésben mennvire virágozik. Üvegházi virágzás az, a mely, mihelyt levegőre kerül, lehullatja leveleit. A főváros tartsa meg azokat a nagy üzemeket, a melyek a főváros egész polgárságának ellátására vannak hivatva. De ezekből se a városháza akarjon üzletet csinálni. A városháza feladata ezekkel szemben is csak az lehet, a mit a polgármester olyan helyesen jelölt meg a városháza feladatául: „a becsületes, jó adminisztráció“. Egyedül és kizárólag az ellenőrzést végezze a városháza, de ezt azután a legmesszebbmenő pedantériával és pontossággal.

Az úgynevezett kisüzemeket pedig és azokat, a

melyek nem a főváros közönségének általános közérdekét szolgálják, bocsássa ki szárnyai alul, keresse meg megfelelő módot azoknak minél jobb értékesítésére. És a városházi üzleti irodákból csináljanak újból közhivatalokat, a hol a köztisztviselőnek igenis az legyen az egyetlen gondja és törekvése, hogy minél jobban elősegítsék a főváros közönségének boldogulását, munkás, nyugalmas életét. Ennek az eszmének megvalósításában keljenek nemes versenyre az ügyosztályok, s ne abban, melyik csinált nagyobb üzletet, melyik kötött le több milliót melyik a jobb kereskedő.

Azt a szellemet, a mely mindenből üzletet csinál, nem szabad többé beengedni a városházára.